

Wojciech Deja

aplikant radcowski przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie

Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego

wojciech.deja@tlen.pl

Szantaż finansowy w NBA – rzecz o upadku Seattle SuperSonics

Abstrakt

Wśród najsilniej skomercjalizowanych i przynoszących najwyższe przychody rozgrywek sportowych na świecie na szczególne wyróżnienie zasługują cztery zawodowe ligi amerykańskie: koszykarska NBA, baseballowa MLB, futbolowa NFL oraz hokejowa NHL. Występują one na rynku danej dyscypliny jako monopoliści, maksymalizując swoje zyski poprzez ograniczenia podaży produktu sportowego w postaci legitymujących się właściwymi certyfikatami drużyn. Obowiązuje w nich dodatkowo monopol terytorialny, zgodnie z którym w odpowiedniej odległości od miasta posiadającego drużynę nie może powstać inny klub należący do tych samych rozgrywek. W rezultacie, przy aprobacie władarzy poszczególnych lig, właściciele drużyn mają odpowiednie instrumenty do wywierania presji na władzach lokalnych i w rzeczywistości to miasta i stany muszą zabiegać o to, by dana drużyna zdecydowała się na grę na ich terytorium. Powszechnie wysuwane przez prywatnych właścicieli klubów żądanie dotyczy projektów współfinansowania przez władze publiczne na zasadach partnerstwa publiczno – prywatnego nowych obiektów sportowych, które miałyby generować większe przychody.

Historia zna jednak przypadki, kiedy potencjalne strony partnerstwa publiczno – prywatnego nie osiągały porozumienia. Ostatnia taka sytuacja miała miejsce w 2008 roku, kiedy pochodzący z Oklahoma City właściciel koszykarskiej drużyny Seattle SuperSonics Clayton I. Bennett zażądał w sposób ультимatywny od Stanu Waszyngton oraz od miasta Renton finansowej partycypacji w budowie nowej, wielofunkcyjnej hali sportowej, a władze publiczne odmówiły. W rezultacie, przy całkowitej aprobacie NBA, drużyna została przeniesiona do Oklahoma City, a Seattle SuperSonics, klub o 41 – letniej tradycji, przestał *de facto* istnieć.

Referat przedstawia badanie przeprowadzone na próbie wszystkich obecnie użytkowanych obiektów sportowych w ligach NBA, MLB, NFL i NHL. Przeanalizowano plany finansowania budowli i na tej podstawie wyszczególniono czynniki, determinujące relatywny udział podmiotów prywatnych i publicznych w pokrywaniu kosztów budowy hal i stadionów. Wszystkie cztery zastosowane modele oparte na procedurach metody najmniejszych kwadratów lub metody największej wiarygodności (w szczególności modele wyspecyfikowane konkretnie dla zmiennych objaśnianych przyjmujących wartości od 0 do 1: *fractional logit*, *fractional probit* oraz *betafit*) wskazują, że na podstawie dotychczasowej praktyki finansowania obiektów sportowych w NBA właściciel SuperSonics wiedział, że jego projekt będzie dla władz publicznych nie do przyjęcia, a zatem jego ultimatum nie zostanie spełnione.

W umowie kupna klubu Bennett zobowiązał się poszukiwać w dobrej wierze finansowego rozwiązania dla budowy nowej hali SuperSonics w okolicach Seattle. Modele w matematyczny sposób dowodzą, że klauzula dobrej wiary została złamana, co mogłoby stanowić podstawę unieważnienia całej umowy.